

- **Dr hab. Renata Włoch, DELab UW**
- **Globalizacja cyfrowa**
- **4.06.2020, 11:30-13:00**

Koniec globalizacji wieszczono już od pewnego czasu. Ekonomistów zastanawiał zwłaszcza spadek wolumenu przepływów towarowych. Wyjaśnienia szukano początkowo w skutkach globalnego kryzysu z 2008 r. Później uwagę badaczy zwróciła zmiana charakteru międzynarodowych przepływów dokonująca się pod wpływem postępu technologicznego. Od początku XXI w. w handlu międzynarodowym rośnie udział produktów cyfrowych, przede wszystkim treści, ale i usług. Coraz częściej zatarciu ulega podział na towary, usługi i czynniki produkcji, który dotąd porządkował analizy tych przepływów. Ekspansja firm opartych na modelu platformy – od Google po Facebooka i Airbnb – przyczyniła się wydatnie do intensyfikacji transgranicznego przepływu danych.

Jednocześnie tanie podróże lotnicze napędzały ruch turystyczny: w 1990 r. odnotowano ok. 435 mln podróży zagranicznych, w 2018 r. – rekordowe 1.4 mld (UNWTO). Skala globalnego ruchu ludności przyczyniła się do lawinowego i błyskawicznego rozszania epidemii po świecie. I to przepływy ludzi padły ofiarą ograniczeń wynikających z walki z koronawirusem. Uziemiono samoloty, zatrzymano pociągi, na granicach wprowadzono kontrole sanitarne; ten stan rzeczy wpłynie na ograniczenie globalnej turystyki, ale też migracji zarobkowych jeszcze na długi czas. Świat nagle przestał stać otworem, a porowate granice państwowe z powrotem nabrały złowieszczej materialności. Pandemia wpłynęła jednak również na inne wymiary globalizacji: zerwaniu uległy łańcuchy dostaw, radykalnemu spowolnieniu uległa wymiana handlowa. Równie radykalnemu przyśpieszeniu uległy natomiast transgraniczne przepływy danych, co wynikało ze wzrostu popularności zdalnej pracy i zdalnej rozrywki.

Jak zmieni się globalizacja po pandemii? Wbrew niektórym apokaliptycznym scenariuszom, nie dojdzie do gwałtownego odwrotu od globalizacji i zamknięcia się w szczelnych granicach państw narodowych. Podobnie jak w innych obszarach życia społecznego i gospodarczego, **pandemia koronawirusa przyczyni się do pogłębienia trendu cyfrowej transformacji globalnej gospodarki** – jej datafikacji i platformizacji.